

Judikatūras krājums

Lieta C-179/11

Cimade un Groupe d'information et de soutien des immigrés (GISTI)

pret

Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et de l'Immigration

(*Conseil d'État* (Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Patvēruma pieteikumi — Direktīva 2003/9/EK — Obligātie standarti patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs — Regula (EK) Nr. 343/2003 — Pienākums nodrošināt minimālos uzņemšanas nosacījumus patvēruma meklētājiem visā atbildīgās dalībvalsts procedūras par uzņemšanu vai atpakaļuzņemšanu laikā — Tās dalībvalsts noteikšana, kura ir atbildīga par minimālo nosacījumu nodrošināšanas izmaksu segšanu

Kopsavilkums – Tiesas (ceturtā palāta) 2012. gada 27. septembra spriedums

1. *Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Patvēruma politika — Obligātie standarti patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs — Direktīva 2003/9 — Ar uzņemšanu saistīto minimālo nosacījumu nodrošināšana — Pieteikuma iesniegšanas un patvēruma meklētāja uzturēšanās valsts pienākums*

(*Padomes Regula Nr. 343/2003; Padomes direktīvas 2003/9 3. panta 1. punkts un Direktīvas 2005/85 preambulas 29. apsvērums, 2. panta k) punkts un 7. panta 1. punkts*)

2. *Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Patvēruma politika — Obligātie standarti patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs — Direktīva 2003/9 — Ar uzņemšanu saistīto minimālo nosacījumu nodrošināšana — Pieteikuma iesniegšanas un patvēruma meklētāja uzturēšanās valsts pienākums līdz faktiskai pieteikuma iesniedzēja pārvietošanai uz valsti, kura ir atbildīga par pieteikuma izskatīšanu*

(*Padomes Regula Nr. 343/2003; Padomes Direktīva 2003/9*)

3. *Robežkontrole, patvērums un imigrācija — Patvēruma politika — Obligātie standarti patvēruma meklētāju uzņemšanai dalībvalstīs — Direktīva 2003/9 — Ar uzņemšanu saistīto minimālo nosacījumu nodrošināšana — Izmaksas, kas jāuzņemas pieteikuma iesniegšanas un patvēruma meklētāja uzturēšanās valstij*

(*Padomes Regula Nr. 343/2003; Padomes Direktīva 2003/9; Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums Nr. 573/2007*)

1. Direktīva 2003/9, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalstij, kura izskata patvēruma pieteikumu, šajā direktīvā paredzētie minimālie patvēruma meklētāju uzņemšanas nosacījumi ir jānodrošina arī patvēruma meklētājam, attiecībā uz kuru tā, piemērojot Regulas Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu

dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, noteikumus, nolemj pieprasīt uzņemt vai atpakaļuzņemt šo patvēruma meklētāju citai dalībvalstij kā dalībvalstij, kura ir atbildīga par viņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

Tādējādi saskaņā ar Direktīvas 2003/9 3. panta, kurā paredzēta tās piemērošanas joma, noteikumiem šī direktīva attiecas uz visiem trešo valstu pilsoņiem un bezvalstniekiem, kas iesnieguši patvēruma pieteikumu pie dalībvalsts robežas vai tās teritorijā, kamēr viņiem atļauts uzturēties dalībvalsts teritorijā kā patvēruma meklētājiem.

Attiecībā uz šīs direktīvas piemērošanas pirmo nosacījumu laiks, kad patvēruma pieteikuma iesniedzējiem ir jānodrošina materiālie uzņemšanas nosacījumi, sākas brīdī, kad patvēruma meklētājs iesniedz patvēruma pieteikumu. Šajā direktīvā nav ietverts neviens noteikums, kas ļautu domāt, ka patvēruma iesniegumu var uzskatīt par iesniegtu tikai tad, ja tas ir iesniegts tās dalībvalsts iestādēm, kura ir atbildīga par šī pieteikuma izskatīšanu.

Kas attiecas uz otru Direktīvas 2003/9 piemērošanas nosacījumu, ar Direktīvas 2005/85 par minimāliem standartiem attiecībā uz dalībvalstu procedūrām, ar kurām piešķir un atņem bēgļa statusu, 7. panta 1. punkta noteikumiem patvēruma meklētājiem piešķir tiesības palikt dalībvalstī līdz pārbaudes procedūras beigām. Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta k) punktu jēdziens “palikt dalībvalstī” ir jāsaprot kā tāds, kas nozīmē palikt ne tikai tās dalībvalsts teritorijā, ietverot dalībvalsts robežu vai tranzīta zonu, kurā patvēruma meklētāja pieteikums tiek izvērtēts, bet arī tās dalībvalsts teritorijā, kurā šis pieteikums ticis iesniegts. Tādējādi ir jāsecina, ka patvēruma meklētājiem, kā tas noteikts Direktīvas 2003/9 3. panta 1. punktā, ir tiesības uzturēties ne tikai tās dalībvalsts teritorijā, kurā tiek izskatīts patvēruma pieteikums, bet arī tās dalībvalsts teritorijā, kurā šis pieteikums ir ticis iesniegts.

Šo interpretāciju neietekmē Direktīvas 2005/85 preambulas 29. apsvērums, kurā paredzēts tikai tas, ka ar to paredzētās procedūras, lai piešķirtu un atņemtu bēgļa statusu dalībvalstīs, ir jānošķir no procedūrām, kas reglamentētas Regulā Nr. 343/2003, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu.

(sal. ar 37., 39., 40., 46.–50. punktu un rezolutīvās daļas 1) punktu)

2. Dalībvalsts, kura izskata patvēruma pieteikumu, pienākums nodrošināt Direktīvā 2003/9, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, noteiktos minimālos uzņemšanas nosacījumus patvēruma meklētājam, attiecībā uz kuru tā, piemērojot Regulas Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, noteikumus, citai dalībvalstij kā dalībvalstij, kura ir atbildīga par šī patvēruma pieteikuma izvērtēšanu, ir nolēmusi pieprasīt uzņemt vai atpakaļuzņemt attiecīgo personu, izbeidzas tikai tad, kad dalībvalsts, kura izteikusi lūgumu, faktiski īsteno minētā pieteikuma iesniedzēja pārvietošanu.

Ņemot vērā Direktīvas 2003/9 vispārējo struktūru un mērķi, kā arī ievērojot pamattiesības, it īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 1. pantā ietverto prasību, ka cilvēka cieņa ir jārespektē un jāaizsargā, tam pretrunā ir tas, ka patvēruma meklētājam pēc patvēruma pieteikuma iesniegšanas, pirms viņš ir ticis pārvietots uz atbildīgo dalībvalsti, tiek atņemta ar šo direktīvu paredzēto obligāto tiesību aizsardzība, kaut arī uz pagaidu laiku.

(sal. ar 56., 58. un 61. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)

3. Izmaksas par Direktīvā 2003/9, ar ko nosaka obligātos standartus patvēruma meklētāju uzņemšanai, paredzēto minimālo uzņemšanas nosacījumu nodrošināšanu ir jāsedz dalībvalstij, kurai ir jānodrošina šie nosacījumi.

Izmaksas, kuras ir saistītas ar prasībām, kas izriet no dalībvalsts nepieciešamības rīkoties atbilstoši Savienības tiesībām, parasti ir jāsedz dalībvalstij, kurai ir jāpilda šīs prasības, ja vien Savienības tiesiskajā regulējumā nav paredzēts citādi. Nepastāvot noteikumiem, kas šajā ziņā būtu pretēji Direktīvas 2003/9 noteikumiem vai arī Regulas Nr. 343/2003, ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts pilsoņa patvēruma pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm, noteikumiem, ir jāsecina, ka izmaksas attiecībā uz šo minimālo nosacījumu izpildi ir jāuzņemas dalībvalstij, kurai ir jāizpilda minētais pienākums.

Lai īstenotu nepieciešamību veikt taisnīgu pienākumu sadalījumu dalībvalstu starpā attiecībā uz finansiālajām saistībām, kas izriet no kopējas patvēruma un imigrācijas politikas īstenošanas, Eiropas Bēgļu fonds, kas nodibināts ar Lēmumu Nr. 573/2007, ar ko laikposmam no 2008. gada līdz 2013. gadam izveido Eiropas Bēgļu fondu kā daļu no Vispārīgās programmas “Solidaritāte un migrācijas plūsmu pārvaldība”, paredz, ka dalībvalstīm var piedāvāt finansiālu palīdzību saistībā ar uzņemšanas apstākļiem un patvēruma procedūrām.

(sal. ar 59.–61. punktu un rezolutīvās daļas 2) punktu)